

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoPno/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120325782
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6120325782.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v právnej veci navrhovateľky H. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. X, XXX XX L. - F., zdržujúca sa na adrese W. I. X/XX, XXX XX V. - U., zastúpená advokátkom Mgr. Henrichom Schindlerom, so sídlom Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica, proti manželovi R. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. X, XXX XX L. - F., zastúpený advokátkou JUDr. Idou Cabanovou, so sídlom Mičinská cesta 35, 974 01 Banská Bystrica, za účasti maloletých detí E. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. X, XXX XX L. - F., t. č. zdržujúca sa na adrese W. I. X/XX, XXX XX V. - U. a maloletej W. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. X, XXX XX L. - F., t. č. sa zdržujúca na adrese W. I. X/XX, XXX XX V. - U., obe maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, o návrhu manžela navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh manžela navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia **zamieta.**

odôvodnenie:

1. Krajskému súdu v Banskej Bystrici predložil Okresný súd Banská Bystrica vec sp. zn. 32P/127/2020 na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľky (matky) proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/127/2020-24 z 08.07.2020 a rozhodnutie o návrhu manžela navrhovateľky (otca) na nariadenie neodkladného opatrenia podaného v priebehu odvolacieho konania proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/127/2020-24 z 08.07.2020 s poukazom na ustanovenie § 362 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „C. m. p.“), podľa ktorého o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd.

2. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol súčasťou vyjadrenia manžela navrhovateľky k jej návrhu na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom vo veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 32P/127/2020 žiadal otec maloletých detí neodkladným opatrením zveriť maloleté deti E. V. a W. V. dočasne do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v dvojtýždňových intervaloch, ktorý by sa realizoval do skončenia konania sp. zn. 32P/127/2020 Okresného súdu Banská Bystrica a do rovnakého času uložiť matke povinnosť zdržať sa premiestnenia maloletých detí E. a W. tým, že zmení ich bydlisko (reálny obvyklý pobyt) do inej obce ako L. - F. a zároveň uložil matke zákaz zmeniť bydlisko (reálny obvyklý pobyt) maloletých detí do inej obce ako L. - F..

2.1 S odkazom na ustanovenie § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „zákon o rodine“) otec detí zdôrazňoval, že rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden rodič len v zákonom ustanovených prípadoch. Matka detí svojvoľne zmenila bydlisko detí, presťahovala sa s nimi do Košíc na vzdialenosť 195 km od trvalého bydliska detí, kde majú deti vybudované všetky podstatné väzby. Ustanovenie § 35 zákona o rodine obsahuje len demonštratívny výpočet podstatných záležitostí

maloletého dieťaťa, ktoré musia byť vždy schválené oboma rodičmi, preto súd môže ako podstatnú vec posúdiť aj inú otázku než je uvedená v tomto zákonom ustanovení. Pre posúdenie, či ide o vec bežnú alebo podstatnú, týkajúcu sa maloletého dieťa je potrebné vyhodnotiť, či nehoda rodičov v konkrétnej veci môže alebo nemôže zásadným spôsobom ohroziť skutočný záujem maloletého dieťaťa. V prípade nehody môže ktorýkoľvek z rodičov navrhnúť, aby rozhodol súd. Ak prebieha konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, nie je nevyhnutné iniciovať osobitné konanie o nehode rodičov. Naopak je účelné, aby súd rozhodol v jednom konaní komplexne o všetkom, čo sa týka maloletých detí a výkonu rodičovských práv a povinností k nim. Zmena bydliska v prípade maloletých detí vyžaduje zmenu školy, ktorú majú maloleté deti navštevovať, i zmenu mimoškolských aktivít a zároveň zásadným spôsobom vplýva aj na doposiaľ neupravený styk detí s otcom, ktorý sa realizoval doteraz v dvojtýždňových intervaloch, preto je potrebné náležite zistiť, či takáto zmena pomerov je v záujme maloletých detí, prípadne či vyžaduje zmenu rozhodnutia o úprave styku. Svojoľným presťahovaním maloletých detí na základe jednostranného rozhodnutia matky by mohlo dôjsť k ohrozeniu záujmov maloletých detí, ktorý nie je možné stotožňovať s individuálnymi predstavami matky o realizácii výkonu rodičovských práv vo vzťahu k maloletým deťom, preto má otec maloletých detí za to, že existuje potreba bezodkladnej úpravy pomerov maloletých detí a to ich ponechaním v doterajšom prirodzenom prostredí v L. až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Navrhovateľka bráni otcovi maloletých detí v styku s maloletými deťmi, resp. umožní otcovi styk len v minimálnom rozsahu, keď je s deťmi v F. F. (pár hodín), čím chce účelovo dosiahnuť oslabenie citových väzieb medzi maloletými deťmi a ich otcom s ohľadom na dĺžku súdneho konania s prihliadnutím na situáciu okolo koronavírusu COVID-19.

3. Kolízny opatrovník maloletých detí vo vyjadrení k návrhu otca uviedol, že rodina sa v ich evidencii nachádza od júla 2020.

3.1 V správe o prešetrení pomerov z 10. augusta 2020 kolízny opatrovník maloletých detí popísal bytové podmienky maloletých detí v trojizbovom nájomnom byte v Košiciach ako vyhovujúce a oznámil, že maloleté deti nastúpia v školskom roku 2020/2021 do predškolského zariadenia Materskej školy na Y. č. 3, V. - U. s predpokladanými mesačnými výdavkami na W. 30,- € a na maloletú E. 50,- €. Deti sú zdravé, s bežnými potrebami a záľubami primeranými veku. Dňa 7. augusta 2020 bolo vykonané opakované šetrenie pomerov v rodine maloletých detí, keď bola matka spolu s deťmi zastihnutá v predzáhradke bytového domu, kde s deťmi trávi čas, kým príde jej priateľ z práce. Deti pôsobili pokojným dojmom, boli čisto a primerane počasiu oblečené, zabávali sa hrami v piesku. Maloletá W. počas pohovoru uviedla, že sa jej v V. veľmi páči, ale bývala by aj v F. F.. Na otázku, s kým by v F. F. chcela bývať odpovedala, že s mamou. Kolízny opatrovník vyjadril názor, že t. č. nie je nevyhnutné upraviť pomery na strane maloletých detí v zmysle návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia keď šetrením neboli zistené skutočnosti vedúce k priamemu nebezpečenstvu hroziacemu maloletým deťom, ktoré by si vyžadovalo okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia.

4. Matka s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia nesúhlasila s tvrdením, že je proti záujmom maloletých detí, aby podstupovali striedavú starostlivosť najmä s ohľadom na bytové podmienky u otca, ako aj vzdialenosť od V., kde deti nadobudli zázemie a toto prostredie vnímajú ako svoj domov. Tvrdila, že styku otca s maloletými deťmi nebráni. Otca označila za osobu závislú od alkoholu, ktorého psychický stav nedovoľuje, aby sa ním navrhovaného režimu detí podrobili. Navrhla pre účely preukázania tejto skutočnosti urobiť dopyt na psychiatrické oddelenie S. nemocnice s poliklinikou F. D. C., F. F., kde sa otec liečil. Kontakt s otcom pre deti zabezpečovala ona tým, že doviezla deti do L.. Otec nikdy od 14.02.2020 za deťmi do Košíc neprišiel. Navrhla zamietnuť návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia.

5. Odvolací súd v prejednávanej veci rozhodoval aj o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/127/2020-24 z 08.07.2020, ktorým súd prvej inštancie uložil otcovi maloletých detí povinnosť dočasne prispievať na ich výživu sumou po 98,- € mesačne k rukám ich matky na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva. Uznesením sp. zn. 17CoP/28/2020 z 25.08.2020 odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku týkajúcom sa zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a rozhodnutia o neupravení styku otca s maloletými deťmi s poukazom aj na ďalšie rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/152/2020-42 z 31.07.2020, ktorým súd prvej inštancie uložil otcovi detí povinnosť dočasne strpieť zápis maloletých detí W. a E. do materskej školy V. - U. na Y. č. X v V. ako aj z dôvodu, že v konaní nebola zistená potreba neodkladnej úpravy pomerov rodičov a maloletých detí formou rozhodnutia o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, keď matka fakticky túto starostlivosť osobne a

bez otca detí od februára 2020 vykonáva v V., kde sa svojvoľne s maloletými deťmi presťahovala a otec detí si rodičovské práva vo vzťahu k deťom neuplatňuje zákonom nedovoleným spôsobom.

6. Otec detí návrh na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov odôvodňuje len tým, že sa matka bez jeho súhlasu s maloletými deťmi vo februári 2020 odsťahovala na vzdialenosť 195 km a styk s deťmi mu umožňuje iba sporadicky. Tvrdil, že do júna 2020 sa o maloleté deti starali s matkou striedavo v dvojtýždňových intervaloch.

7. Podľa § 367 ods. 1, 2 C. m. p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloleté pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 7 dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

8. Zákonnú lehotu na rozhodnutie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia nebolo možné dodržať z dôvodu, že návrh bol podaný súdu prvej inštancie v rámci vyjadrenia k návrhu na rozvod manželstva, kedy už súd prvej inštancie rozhodol o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa okrem iného domáhala aj zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti a proti tomuto uzneseniu č. k. 32P/127/2020-24 v časti, ktorej bol jej návrh zamietnutý bolo podané odvolanie a bolo zistené, že ohľadne maloletých detí vydal súd prvej inštancie aj ďalšie neodkladné opatrenie dňa 31.07.2020 pod sp. zn. 32P/152/2020, ktoré rozhodnutia mali vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu o návrhu otca. Matka podala vyjadrenie k návrhu otca až 21.08.2020.

9. Pre účely rozhodnutia o návrhu otca bolo potrebné zistiť pomery, v akých maloleté deti žijú. Kolízny opatrovník prešetril aktuálne bytové a sociálne pomery maloletých detí a podľa jeho správy z 10.08.2020 je starostlivosť o maloleté deti matkou zabezpečená na dobrej úrovni, deťom žiadne bezprostredné nebezpečenstvo, ktoré by vyžadovalo okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia nehrozí, preto nie je dôvod na vyhovie návrhu otca. Odvolací súd zhodne s kolíznym opatrovníkom konštatuje, že v súčasnosti nie je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloleté deti podľa § 367 ods. 1 C. m. p. z dôvodu, že starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka a striedavá osobná starostlivosť o maloleté deti vo veku 6 a 3 roky vzhľadom na vzdialenosť rodičov a matkou popísané bytové a sociálne pomery u otca označené ako nevyhovujúce pre výchovu maloletých detí otcom vyvrátené neboli. Z kópie SMS komunikácie medzi rodičmi, ktorú doložila do súdneho spisu navrhovateľka odvolací súd zistil, že otec skutočne prerába nehnuteľnosť, v ktorej žije, zavádza teplú vodu do kuchyne a kúpeľne, kladie plávajúcu podlahu do spálne a z tohto dôvodu žiada matku o možnosť odkladu jeho povinnosti platiť výživné na maloleté deti. Tým otec detí sám spochybňuje svoju schopnosť v aktuálnom čase zabezpečiť maloletým deťom počas navrhovanej striedavej osobnej starostlivosti riadnu výchovu a výživu. Odvolací súd prihladol aj na už vydané rozhodnutia Okresným súdom Banská Bystrica, ktorým uložil povinnosť otcovi strpieť dočasne zápis maloletých detí do predškolského zariadenia v V. a vyhovie návrhu otca na striedavú osobnú starostlivosť o maloleté deti by narúšalo režim detí, ktoré sa už podľa správy kolízneho opatrovníka prispôbili novému prostrediu, v ktorom žijú. Záujem otca o styk s deťmi, ktorý mu údajne matka neumožňuje alebo len v obmedzenom rozsahu, čo uvádza otec ako jeden z dôvodov pre nariadenie neodkladného opatrenia o striedavej osobnej starostlivosti vo vzťahu k maloletým deťom sa nejaví opravdivý, keď ponuky matky, aby si prišiel vziať deti otec odmietol slovami: „Ty si myslíš, že štím do nádrže, veď mám len 250,- € do výplaty“.

10. Ďalšiu časť návrhu otca o uložení povinnosti matke zdržať sa premiestnenia maloletých detí z miesta ich trvalého bydliska na iné miesto je možné podriať pod ustanovenie § 325 ods. 2 písm. d) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“), podľa ktorého možno neodkladným opatrením strane uložiť, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala. Tento návrh bol podaný oneskorene v tom zmysle, že matka maloletých detí úkon, ktorého sa má zdržať podľa návrhu otca vykonala už vo februári 2020, čo vyplýva z obsahu spisu, preto nie je možné uložiť jej povinnosť zdržať sa niečoho, čo už vykonala. Bezodkladná úprava pomerov navrhovaným rozhodnutím po uplynutí pol roka preukázaná nie je, z tohto dôvodu bol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý aj v tejto časti.

11. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).